

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

RYNTERATA WYNOŚ: Rocznie zł. 3, półrocznie zł. 2, kwartalnie zł. 1, 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnym do domów. Zagrenica, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem 61 świątecznych od g. 10—2 po poł. Receptyów nadesł. redakcja nie zwraca.

CENA
6 GROSZY

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petytowy jednosłpny lub jego miejsce Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 20. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wyraz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matry omiinalnej o 50 proc. drożej. Za dotychczasowe prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.
PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kanto i biura ogłoszeń; w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, ULICA PANNY MARYI Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Czytelnia i biblioteka Macie- rzy.

W domu Nr. 61 przy ul. Ogrodowej, otwarta jest czytelnia i biblioteka im. Henryka Sienkiewicza—dla sfer rzemieślniczo-robotniczych.

Czytelnia czynna jest codzien-
nie; biblioteka zaś, we wtorki, czwartki i soboty, od godz. 6 do 8 wie-
czorem.

Brak solidarności.

Ciążar wojny obecną odczuwa
już każdy, nie wszyscy, rzecz natu-
ralna, w stopniu jednakowym, niema
jednak prawdopodobnie nikogo, kto-
by z utęsknieniem nie wyglądał jej
końca.

Czy i jakie korzyści przyniesie
ludzkości ta wojna—niewiadomo, je-
dna tylko korzyść już dziś da się
stwierdzić, mianowicie akonsolidowa-
nie się poszczególnych społeczeństw
skupienie się ich dla obrony własnej.
Takiej zwartości narodowej, solidar-
ności, jednorodności nie notowały
choćby, dzieje, jaką widzimy obecnie
chyba w Niemczech i Anglii.

Mysimy tylko nie potrafili dotych-
czas wyrzec się egoizmu osobistego
dla dobra społecznego; nie umieliśmy
podporządkować swych interesów o-
sobistych interesom ogólnonarodo-
wym, słowem, jak byliśmy przed
wojną, tak i teraz jesteśmy kupą
lotnego piasku, którą lada podmuch
rozwiwiał.

Bardzo niepoohlebne wystawia to
nam świadectwo, a zawierucha, która
wokół nas szaleje, iacno zdmuchnął
nas może z oblicza ziemi, o ile w
dalszym ciągu stanowiąc będziemy
tylko kupą piasku, nie spojenego
żadnym cementem ideowym.

Przed nami, jako przed narodem,
leży dziś zagadnienie—przetrawić, za
jakąbaż cenę przetrwać wielką woj-
nę, by po jej ukończeniu rozpocząć
odbudowę całego życia w zmienio-
nych, miejmy nadzieję na lepsze,
warunkach politycznych.

Wojna, dotyka wszystkich, w
pierwszym szeregu jednak dotknęła
ona boleśnie mieszkańców miast i
środków przemysłowych. Nagroma-
dzoła w nich ludność, utrzymują-
ca się przeważnie z pracy rąk, po-
stradawszy zajęcie, znalazła się w
rozpaczalnym położeniu.

Bez pomocy społecznej proleta-
rjat miejski, zarówno inteligentny,
jak i nieinteligentny, skazany jest
na błąd. To też o tę pomoc społe-
czną kołacze Rada Opiekunów m.
Częstochowy, kołacze R. O. powiatu
częstochowskiego, ale z coraz gor-
szym skutkiem, gdy powinno być
odwrotnie, bo wszak zapasy wyczer-
pują się i biedy przybywa z dniem
każdym.

Gdybyśmy byli narodem spójnym
gdybyśmy chcieli podporządkować
interesy jednostki interesom ogó-
rnu,

wówczas sprawa pomocy nie byłaby
tak trudna do rozwiązania.

Tak, gdybyśmy stanowili naród
solidarny, hołdujący zasadzie „wszy-
scy za jednego, jeden za wszystkich”.
Niestety, dalecy jesteśmy od tego
ideału, a wskutek tego nietyko za-
jemy groza na akcję ratowniczą, lecz
przy sposobności gotowimy z bliź-
niego ostatnią skórę ściągnąć za pro-
dukty pierwszej potrzeby.

Jeszcze głosy o pokoju z Rosją.

BERLIN, 31 | 8. W parlamencie
niemieckim pos. David (soc.) powie-
dział wczoraj:

Naród rosyjski chce pokoju, więc
powinniśmy unikać wszystkiego, co
wzmocnia przeciwników pokoju w
Rosji.

Oddzielny pokój z Rosją trudny
jest do osiągnięcia. Rząd niemiecki
musi swoje propozycje pokojowe
wszystkim przedstawić. Prowadzimy
wojnę obronną dla ochrony naszej
ojczyzny.

Pos. Dove (postęp. partja lud.):
Zgadamy się z tem, że kanclerz
Rzeszy mówi o Rosji. Chcemy za-
szczytnego pokoju, któryby nie ob-
ciążał naszego państwa narodowego
masą cudzoziemskich części składo-
wych.

Dlatego też z zadowoleniem wita-
my zmianę, jaka ma nastąpić w po-
lityce polskiej.

Wojna do ostatniego technienia!

STOKHOLM, 31 | 3. Agencja tel.
petersburska, donosi, że pułk Siemie-
nowejki ruszył wczoraj z muzyką na
czele przez ulice Petersburga przed
gmach Dumy. Przed pułkiem szli lu-
dzie, niosący napisy: „Żołnierze do
okopów, robotnicy do warsztatów!
Wojna do ostatniego technienia”.
Czełdzie i Rodzianko wygosili do
żołnierzy gorące przemowy. Rodzian-
ko wzywał żołnierzy do walki prze-
ciw najstraszniejszemu nieprzyjacie-
łowi, przeciw Niemcom i przyrzekał
wszystko zrobić, co tylko jest w je-
go mocy, aby zwołać konstytuante,
która rządzić będzie Rosją.

Rodzianko powiedział, że wojna
musi trwać się aż do najzupełniej-
szego zwycięstwa.

Podlegi cesarskie.

STOKHOLM, 31 | 3. Z Petersburga
donoszą: Rząd polecił całkowicie
wycofać podlegi cesarskie. Tylko 8
będą utrzymane dla przewozu gości
zagranicznych i wybitniejszych oso-
bistości ze świata dyplomatycznego.

Sprawa polska i litewska.
AMSTERDAM, 31 | 3. „Allgemeen
Handelsblad” dowiaduje się z Peters-
burga, iż rząd tymczasowy zajął się
sprawami polską i litewską.

Przysięga Romanowów na wierność rządowi tymczasowemu.

AMSTERDAM, 31 | 3. Wszyscy
wielcy książęta i inni członkowie ro-
dziny Romanowów złożyli przysięgę
na wierność rządowi tymczasowemu.
Eks. cesarz i jego rodzina znajdują
się jeszcze w Carskim Siolu.

Pogłoski pokojowe.

BERLIN 31 | 3. Z Zurychu dono-
szą do „Taegliche Rundschau”: We-
dług wiadomości, otrzymanych przez
„Neue Zuericher Ztg.”, na giełdzie
amsterdamskiej, zwykle poinformo-
wanej dobrze o nastrojach rosyjskich,
krąży pogłoski uporeczywie o bliskim
pokoju z Rosją.

Hasłkie koła dyplomatyczne uwa-
żają pogłoski te za nie pozabawione
podstawy.

Echa zamachu na Skaloną.

STOKHOLM 31 | 3. Z Petersburga
donoszą:

W Moskwie wypuszczono 150 pol-
skich przestępców politycznych, m.
in. dwu, którzy uczestniczyli w za-
machu gen. gubernatora Skaloną.

St. Zjednoczone a koalicja.

NOWY-JORK, 31 | 3. Prezydent
Wilson jest obecnie skłonny użyć
środków Stanów Zjednoczonych w ca-
łej rozciągłości na korzyść koalicji.

Zawieszenie gwarancji.

MADRYT 31 | 3. Król wydał re-
skrypt, zawieszający gwarancje kon-
stytucyjne we wszystkich prowinc-
jach państwa hiszpańskiego.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN, (B. W. T.) Urzędowo
oszą 30 marca:

Wschodni plac boju.

Front wojsk gener. feldmarszałka ks.
Leopolda Bawarskiego.

Na zachód od Dźwińska w ogniu
naszym rozehwał się atak wielu
kompanji rosyjskich.

Front wojsk generała-pułkownika
arcyksięcia Józefa.

Front generała marszałka polnego
v. Mackensena.

Nie wydarzyło się nic szczegól-
nego.

Front macedoński.

Oddziały wywiadowe w jednym
z natarć na rowy francuskie, ponie-
dzy jeziorami Ochryda i Prespa, zdo-
bły szereg karabinów i przybroszel-
nych i obfite zapasy amunicyj.

Zachodni plac boju.

Na froncie Artois toczyła się energiczna walka artyleryjska.

Na wschód od Neuville—St. Vaast pułki kanadyjskie podczas nocy czterokrotnie atakowały stanowiska nasze; za każdym razem odpięramy je z obfitymi stratami; w rękach naszych pozostało kilku jeńców.

Po obu stronach Peronne—Vins ubezpieczenia nasze po utarczkach ze znacznymi siłami angielskimi ustąpiły na linię Ruysaucourt—Sorel.

Na północny-wschód od Soissons bataliony francuskie usiłowały daremnie uzyskać teren pod Neuville i Margival; posterunki nasze odparły je ze stratami.

Nad kanałem Aisne—Marna przedsięwzięcia pomiędzy Sapigneul i Le Neuville wakały na przygotowywaniu się do ataku, który został powstrzymany przez baterie nasze.

W Szampanji również ostrzeliwano skutecznie szyczące się do ataku oddziały francuskie.

W lesie Paroy (front w Lotaryngji) nasze oddziały atakujące uprowadziły 13 jeńców z rowów nieprzyjacielskich.

Pierwszy generał-kwaternistrz Ludendorff.

Ostatnie wiadomości.

BERLIN. Urzędowo donoszą 80-go marca—rano:

Front zachodni.

Na północ od Reims i na południu od Ripout (Szampanja) ożywność działalności bojowa.

Front wschodni:

Nie wydarzyło się nic ważnego.

Sprawozdanie admiralicji niemieckiej.

BERLIN, 80 | 8. (B.W.) Urzędowo donoszą:

W nocy z 28 na 29 marca oddziały naszych morskich sił zbrojnych zrekonoskowały obszar blokady przed wschodnim wybrzeżem Anglii. Oprócz uzbrojonego parowca angielskiego „Mascotte”, liczącego 1097 ton brutto pojemności, który napotkany został o 8 mil morskich na wschód od Lovestopf i tamże zatopiony za pomocą ognia artyleryjskiego, nie widziano ani nieprzyjacielskich sił zbrojnych, ani też komunikacji handlowej.

Siedm. ludzi załogi parowca „Mascotte” wzięto do niewoli.

Szef Sztabu Admiralicji Marynarki.

Komunikat austriacki.

WIEDŃ. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 80 marca:

Wschodni plac boju.

Południowo-wschodni plac boju.

Na całym froncie nie szczególnego.

Włoski teren walk:

W odcinku Karatu była bardzo ożywna działalność bojowa na terenie naszych ostatnich przedsięwzięć. Rovereto i Arco znajdowały się wczoraj w ogniu średnich i ciężkich dział. W Arco ugodzono w szpital cywilny.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hofer

Feldmarszałek-porucznik.

Komunikat angielski.

Główny kwatery donosi dnia 29 marca:

Wykryto i zniszczono: odniesiony rano kwatera nasza obsadziła Vil-

lers Faucon i Saulcourt, wzięta wielu jeńców i zdobyta 4 karabiny maszynowe.

Na całym froncie trwa ożywiony ogień artylerii.

Walki na Zachodzie.**Komunikat francuski.**

Sprawozdanie urzędowe z dnia 29 marca:

Wczorazem:

Po skutecznym przygotowaniu przez artylerię, batalion francuski odebrał nieprzyjacielowi 400 m. rowów przed Cerveną Stoną i wziął około 100 jeńców.

W łuku Cerny wojska włoskie poparte przez artylerię naszą powstrzymały atak bułgarski.

Walki w powietrzu.

Na całym froncie wielka działalność lotnicza. Około jeziora Prespa zestrzelono latawiec niemiecki. — Kierownika i obserwatora wzięto do niewoli.

Chwila bieżąca.

— Deputowani Briesson, Blanc i Raffin oświadczyli, że Francja może zwyciężyć tylko przez zawarcie pokoju.

— Część prasy francuskiej dochodzi do przekonania, że Anglia, wywołując rewolucję w Rosji, popełniła błąd większy, niż w Gallipoli i Dardanach.

— Poseł chiński w Wiedniu otrzymał polecenie zapytania się rządu austriacko-węgierskiego, czy solidaryzuje się z Niemcami w sprawie wojny podmorskiej

— W Mediolanie doszło do ogromnych demonstracji ulicznych. Ludność hałaśliwie domagała się przerwania wojny.

— Firma Morgana i Sp. zawiadomiła rząd francuski, iż nowa pożyczka francuska w sumie 100 milionów dolarów jest pomysłnie załatwiona.

— Obiegają niepokojące pogłoski o oddziaływaniu wypadków rosyjskich na nastroj szerokiej warstw ludności w Grecji i we Włoszech.

Co słychać nowego?**Żydzi—senatorami.**

„Voss. Ztg.” podaje prywatną wiadomość, że b. postawia do Dumy, adwokaci Gruzenber i Winawer zostali mianowani senatorami.

Strejk w drukarni Banku państwa.

W kłopotliwym położeniu znalazł się nowy rząd rosyjski wskutek strejku w drukarni pieniędzy papierowych Banku państwa.

Minister skarbu Tereszenko udał się osobiście na zebranie robotnicze, powitał robotników i prosił o podjęcie pracy, gdyż wskutek strejku zdolność płatnicza Banku państwa i całej gospodarki państwowej jest zagrożona.

Mowa ministra nie wywarła wrażenia.

Ameryka a wojna.

W Stanach Zjednoczonych nastroj wojenny rośnie i że rząd spodziewa się masowego zgłaszania się do armji. Nie ma już wątpliwości żadnych co do rodzaju uczestnictwa Ameryki w wojnie.

Korespondent waszyngtoński „Daily Chronicle” donosi, że teraz prezydent Wilson sam jest zdania, iż Stany Zjednoczone winny rzucić na sz-

łę wszystkie środki, a także ludzi. Jest teraz prawdopodobne, że prezydent przyłączy się do koalicji i podpisze układ nie zawierania oddzielnych pokojów.

Nowe stadium kwestji kobiecej w Rosji.

Prasa moskiewska rozpisuje się sympatycznie o niedawnym rozpoczęciu na uniwersytecie tamtejszym regularnych wykładów profesorki Chemsarskiej, zamianowanej niedawno na lektorką historii literatury. Wobec tego, iż chodzi w danym razie o pierwszą wogóle profesorkę na uniwersytecie wewnątrz - rosyjskich, powitały ją gazety rosyjskie jaknajsympatyczniej. Szczególnie „Ruskoje Slowo” uważa fakt ten, jako jeden z najbardziej znamienitych w ostatnich czasach oznaków nadchodzącego w Rosji odrodzenia i emancypacji kobiecej.

List wielkiego ks. Mikołaja do cara.

Wielki książę Mikołaj upoważnił pisma do opublikowania listu swego wystosowanego pod adresem cara treści następującej:

„Częstośroć wyrażałem niezlomną wolę prowadzenia wojny aż do zwycięstwa, ale czy m.żesz być przeświadczony o tem, że zwycięstwo takie możliwem jest wśród takich okoliczności? Czy znasz rzeczywisty stan wewnętrzny twego państwa? Czy mówią ci prawdę? Czy powiedziano ci, w czem tkwi główne zło? Mówiłeś mi nieraz, że oszukiwano cię i że masz zaufanie jedynie do twej małżonki. Wiedz, że to, co ci mówi twa małżonka, nie jest wyrazem szczerości i nie przedstawia rzeczywistego stanu rzeczy. Jeżeli nie możesz sam wyzbyć się otaczających cię wpływów, broń się przynajmniej przed tymi, którzy dyktują jej słowa. Gdybyś potrafił oddalić od siebie te ciemne moce, rozpoczęłoby się odrodzenie narodu, i większość narodu, do połowy już utraconego, poszłaby za tobą. Długo wahałem się powiedzieć ci całą prawdę, ale nareszcie zdecydowałem się na ten krok wskutek perswazji matki twojej i dwóch siostr twoich. Jesteś w przededniu nowych zaburzeń, powiem więcej, w przededniu zamachu. Mówię to w interesie twej osoby, twego tronu i twej ojczyzny. Mikołaj

Prasa petersburska wobec rewolucji.

Dzienniki petersburskie, które po raz pierwszy pojawiły się po wybuchu rewolucji w niedzielę ubiegłego tygodnia, są znamienym objawem niepewnego położenia wewnętrznego w Rosji.

Między wierszami wyczuć można chwiejny grunt, na którym stoją kierownicy prasy petersburskiej. Nawet „Riecz” Milukowa, obecnego ministra spraw zagr., uchodząca za organ oficjalny, przynosi błędy artykuly.

„Nowoje Wremia” wyraziło się redakcyjnej tendencji i bez zastrzeżeń idzie na usługi rządu obecnego.

„Wieczernieje Wremia” stało się jeszcze radykalniejszym i zarzuca „Mikołajowi Romanowowi” zbrodnie o których nawet najradykalniejsza prasa nie pisze.

„Ruskaja Wola” podnosi, że logicznym wynikiem rewolucji jest republika, któraby przyniosła nie tylko wolność, ale i koniec wojny.

„Dien” zachowuje się zimno wobec rządu Milukowa i Guozkowa.

„Pietrogradskij Listok”, organ kleru, gromi „ospałych papów” i żąda rozdziału kościoła od państwa.

„Pietrogradzka Gazeta”, dotychczasowy organ dworski dla małych urzędników i kupców, przynosi wiersz pełen obelg na cara i karykatury dworu.

Polska a Europa.

Na ten temat wygłosił znany przyjaciel polaków, Ed. Privat w Genewie odczyt, w którym, pomimo swego żyłczego usposobienia dla państw koalicyjnych, nie zataił zasadniczego postulatów w sprawie polskiej. Według referatu „Journal de Geneve” mówił Privat między innymi co następuje: „Pisma koalicyjne nie wspominały nigdy o rozgoryczającym stanowisku Rosjan i rosyjskiego rządu w Polsce, nie pisały nigdy o zamykaniu szkół a zakazywały języka ojczystego, o deportacji patriotów polskich, nie podawały też zgola nic o ucisku podczas wielkiego odwrotu w roku 1915, kiedy to przeszło milion polaków i chłopów polskich zostało wypędzonych z wiosek rodzinnych i płonących chałup. Zdaniem Privata nie godziła się Rosja nigdy chociażby na najmniejszą reformę i przeciwstawiała się zawsze naciskowi, jaki w tym kierunku wywierały na nią Francja i Anglia.

Zagrażająca emigracja.

Z rozpoczynającym się okresem wiosny opuszczają dziesiątki tysięcy nęczyżny słowacko węgierskich swoją ojczyznę i rodziny, by udać się w świat w celu wystarania się tam o łatwiejszy zarobek. Jeżeli już w czasach normalnych ta coroczna emigracja zagraża do pewnego stopnia regularnemu rozwojowi rolnictwa na Stawaczyźnie węgierskiej, (której ze strony drugiej dostarcza ona jedynk niematego przyływu pieniędzy), to tem bardziej można to powiedzieć o obecnych czasach wojennych.

„Pustki” na zachodzie.

Rosner, korespondent „Tagu” do szedł do wniosku, że wycufanie się z Perrane i Bapanne udaremniło ol trzymia przygotowaną z niesłychanym nakładem pracy ofensywę francusko-angielską. Niezlizcone masy betonu i cegła, które przysyłali amerykańskie ministerstwa, leżą teraz przykute do ziemi w Artois i Pi karaj — bezużytecznie, ponieważ front niemiecki przesunęto — i w wszystkie owe „fundamenty ofensywy” trzeba teraz na nowo w innym miejscu budować — i w innym miejscu, dalej, tworzyć drugi i trzeci, któreby na tę samą skalę udzieliły wojsku atakującemu swobody ruchów.

O los Rumunii.

Do gaz. „Birzew. Ned” donoszą z Ouesy, że nad granicą Rumunii daje zauważyć się ogólne ożywienie ruchu wojennego. Z wszystkich, co przygotowuje się na tym ważnym odcinku terenu wojennego, wynika, że będą odgrywały się tam w bliskiej już przyszłości walki do pewnego stopnia rozstrzygające. Przynajmniej los Rumunii ma tam być ostatecznie rozstrzygnięty.

Czy pokój jest możliwy?

Złączenie z tronu Mikołaja II załatwia orazu wiele trudności. Boć Mikołaj II stale zaręczal oficjalnie, że nie zawrze pokoju, póki nie odzyska terytoriów rosyjskich, obsadzonych przez wojska państw centralnych, póki Serbia nie otrzyma zadośćuczynienia, póki Francja i Anglia nie zgodzą się na ów pokój.

Obawa o własny autorytet i o przyszłość dynastji zmusza go do dalszego prowadzenia wojny.

Rząd rewolucyjny rosyjski, rząd tej Rosji, która za dwa tygodnie ma być już urzędowo rzecząpospolitą, nie potrzebuje się troszczyć o zobowiązania Mikołaja II. Może się wyrzec terytoriów zachodnich, może pozostawić Serbję i Rumunję ich losowi, może zmusić Anglię i Francję do zgody na wspólne rozpoczęcie rokowań pokojowych pod hasłem, że dobro ludu wymaga jaknajszybszego zakończenia przelewu krwi.

O utratę sympatji we Francji republikańskiej Rosja republikańska nie potrzebuje się obawiać.

Trudno przewidzieć, jak Rosja będzie chciała załatwić kwestję polską. W każdym razie likwidacja tej kwestji, wyrzeczenie się ziem polskich i litewskich, cofnięcie się aż po granice z r. 1772 lub r. 1798, przyjdą rządowi republikańskiemu łatwiej, aniżeli zrobiłby to Mikołaj II lub ewentualnie jego następcą w osobie brata czy też któregośkolwiek z kuzynów.

Rzecz jasna, że ta likwidacja wojny nie rozegra się tak łatwo, jak pragnęliby zwolennicy pokoju.

Nawet rząd republikański musi rozłożyć akcję pokojową na tempa odpowiednie, by upozorować wobec przeciwnej strony wojującej swoje zamiary właściwie.

Lecz w każdym razie usunięcie dynastji Romanowów z tronu i zaprowadzenie republiki w Rosji zbliża ewentualnie rozpoczęcia rokowań pokojowych. Rok 1917 będzie prawdopodobnie oglądał już nawet i podpisanie traktatu pokojowego. Am.

Z Warszawy.

Kurs dla oficerów sztabowych.

Skonczył się w Warszawie kilkutygodniowy kurs, urządzony celem wyszkolenia dla armji polskiej większej liczby oficerów sztabowych i adiutantów wyższych sztabów.

Na kurs uczęszczało 22 oficerów ze wszystkich legionowych pułków piechoty, kawalerji i artylerji. Na kursie wykładali oficerowie polscy i niemieccy.

Doziosły wynalazek.

A. Paryczko, wynalazł „warzelnik-wiadro”, skonstruowane do szybkiego zagotowania na każdym miejscu przy utrzymaniu temperatury wrzącej wody, dekadania opatu do 8 godzin. Wynalazek ten znajduje prawdopodobnie szerokie zastosowanie ze względu na swą praktyczność i bezpieczeństwo zaproszenia ognia.

Z Łodzi.

Zakończenie strejku szewskiego.

Strejk pracowników szewskich, który się rozpoczął przed dwoma tygodniami został ostatecznie zakończony. Pracownicy, w liczbie z górą 1000, przytąpili na nowo do pracy. Żądanie robotników o podwyższenie im płacy zostało uwzględnione w wysokości 20 do 40 proc.

Z Zagłębia.

Rabunek.

Pod Dąbrówką Górniczą, w nocy dwaj nieznajomi zastukali do mieszkania Mrozokowskiej, zawiadamiając ją, że mężowi jej, będącemu na robotcie, zdarzył się wypadek.

Gdy M. otworzyła drzwi, bandyci wtargnęli do mieszkania i grożąc jej rewolwerem zrabowali 17 rb. i kilka koron.

Faramuszkii.

Za przykładem „Momentu”
Też „Jidisze Wort”
Uprawia pouczania
Nas, polaków, sport.

Mysł przewodnia tych nauk—
Jak winniśmy żyć,
By dzieci Izraela
Mogły przy nas tyć.

Korzystajmy z pouczeń,
Biorąc z nich ten sens:
—Trzymać mocno w swej garści
Każdy chleba kęs.

Lach.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

Wobec zbliżających się świąt Wielkanocnych, byłoby wskazaniem, aby mieszkańcy naszego miasta przystąpili do święceń dla stacjonowanych w Częstochowie Legionistów.

Na cel powyższy składam rb. 5.

Łącząc wyrazy poważania

F. Dziśiach.

Częstochowa, d. 31-3-1917.

KRONIKA

Dzisiaj jest niedziela palmowa.

Palmowa niedziela jest ostatnią przed Wielkanocą nazwana jest tak od ślania drogi palmami przy wjeździe Jezusa Chrystusa do Jeruzolimy. W kościele rzymsko-katolickim w dniu tym dokonywane jest święcenie palm przy wielkim odtarzu, które następnie rozdzielone bywają między wiernych.

Nabożeństwa Wielkiego Tygodnia.

W pierwsze trzy dni Wielkiego Tygodnia nabożeństwa w kościołach odprawiane będą w porządku dotychczasowym.

W Wielki Czwartek kapłani i wierni przystąpią do Komunii świętej na pamiątkę Ostatniej Wieczerzy Pańskiej i ustanowienia Najświętszego Sakramentu.

W Wielki Piątek nastąpi adoracja Krzyża świętego i przeniesienie Najśw. Sakramenta do Grobu. We wszystkich świątyniach odprawione zostaną Gorzkie Żale i wygłoszone kazania.

W sobotę przedświąteczną odbędzie się ceremonia poświęcenia ognia, ciernia, wody i paschału. Dzisiaj i jutro rekolekcje dla nauczycielstwa.

Rekolekcje dla nauczycielstwa w kościele Imienia Marii rozpoczęte wczoraj odbywają się dziś w niedzielę i jutro o g. 4 po poł. punktualnie. We wtorek rano zakończenie.

Ćwiczenia te obejmują rozmowy, konferencje, czytania itd. Konferencje wygłosi ks. prof. I. T. Peche:

2) Chrystus jest mądrym przewodnikiem w życiu nauczyciela.

3) Chrystus-Mistrz jest wzorem dla nauczyciela.

4) Nauczyciel prawdy Chrystusowej obrońcą i obywatelom kraju.

Rozmowy poprowadzi ks. prof. Winc. Gmachowski.

Spowiedź w poniedziałek o g. 3 po poł. na Jasnej Górze i w kościele św. Zygmunta. Komunia wspólna w kościele Im. Marii we wtorek.

Dzisiaj jest zebranie Sekcji Przewodniczącej.

Dzisiaj, 1 kwietnia o godzinie 3 po południu (w drugim i ostatecznym terminie o godz. 4 po poł.) w lokalu

Tow. Dobroczynności dla Chr. przy ul. Staszycza odbędzie się zebranie Sekcji Przeciwbrazczej.

Porządek zebrania następujący:

1) Zagajenie, 2) wybór prezydium, 3) sprawozdanie ogólne z działalności Sekcji i kasowe, 4) zmiana nazwy i statutu Tow., 5) wybór zarządu, 6) wolne wnioski.

Dzisiejszy odczyt polskiego Towarz. Krajoznawczego.

Dziś w niedzielę 1 kwietnia o g. 7 w. w sali Straży Ogniowej odbędzie się odczyt urządzony staraniem miejscowego oddziału P. T. Krajoznawczego.

Odczyt ten wypowie znany prelegent warszawski p. Al. Janowski na temat „Ziemia rodzinna”. Zastąpiony krajoznawca—bogatą zilustruje swój temat przeszło stu przezroczeniami, pokazując słuchaczom wiele pięknych krajobrazów, charakterystycznych typów ludowych, obok licznych osobliwości przyrody polskiej i historycznych zabytków naszej przeszłości dziejowej.

To też odczyt ten budzi ogólnie zainteresowanie.

Dzisiejsze zebranie Towarz. Pożyczkowo-Oszczędnościowego.

Dziś, w niedzielę 1 kwietnia o g. 1 po poł. w sali „Ogniska Robotni czego” odbędzie się zebranie nadzwyczajne członków Częstocho. Tow. Pożyczk.-Oszczędnościowego, celem wyboru 100 reprezentantów.

Dzisiejsza sprzedaż rabatowa.

Dziś, w niedzielę d. 1 kwietnia p. Aleksander Hoffman właściciel sklepu aptecznego w Starym Ryńku przeznacza duży procent ze sprzedaży na „Paralityków”, jutro zaś w poniedziałek na Tow. Sekcji Przeciwbrazczej.

Podziękowanie Tymczasowej Rady Stanu.

Jak już pisaliśmy, złożone przez pp. Kowalskiego z Krzepic mk. 1000 i udziałowców firmy „Dębski i Uljański” rb. 100, w redakcji naszego „Gońca” ofiarowane na Skarb Polski przy T. Radzie Stanu przestaliśmy Departamentowi Skarbu, który nadesłał nam z odpowiednim kwitem co następuje:

„Departament Skarbu niniejszym dziękuje W. Panom za nadesłaną ofiarę w sumie mk. 1000 (tysiąc) w banknotach i rb. 100 (sto) w banknotach podług załączonego pokwitowania za № 115.

Dyrektor Departamentu

St. Dzierżbicki.

Sekretarz Cz. Chorzeński.

Na kopercie i kwicie odbito dużą pieczęć T. Rady Stanu, a także umieszczono napis: „Sprawa urzędowa. Welne od opłaty urzędowej”.

Ze względu, że są to pierwsze dokumenty, jakie Redakcja naszego pisma otrzymała od Rządu Polskiego, wystawiliśmy je w oknie Administracji naszego „Gońca”, celem pokazania ich interesującym się temi dokumentami państwowości polskiej.

Z Sejmiku powiatowego.

Wczoraj zamieściliśmy sprawozdanie z posiedzenia Sejmiku powiatowego, na którym przyjęto budżet na rok 1917 w sumie mk. 1,807,000.

W budżecie powiatu spotykamy również pozycję mk. 25,000 na podniesienie kultury rolnej w powiecie i mk. 20,000 na miasto Częstochowę i powiat na pożarnictwo.

Koncert Br. Hubermanna.

W koncercie Br. Hubermanna, który odbędzie się dnia 11 kwietnia br. w sali teatru Paryskiego, będzie

przyjmował również udział znakomity pianista wirtuoz, Leopold Spielmann z Berlina.

Na jednym z koncertów Hubermanna we Włoszech rozentuzjowana publiczność złożyła genialnemu artyście szacowny hołd, którego dowodem było wydobycie z muzealnych zbiorów skrzypiec, otoczonych kultem pamiątek po Paganinim. Grając na nich, Huberman czarował słuchaczy swą pieśnią. Pozostałe bilety są do nabycia w księgarni F. Rolnickiego.

Prima Aprilis.

Tak się nazywa w Polsce powszechny zwyczaj zwodzenia innych w dniu 1 ym kwietnia.

Początek tego zwyczaju niektórzy wywodzą od uroczystości dawnych Rzymian na cześć bożka śmiechu i wesołości, wiadomo bowiem, iż pogańscy Rzymianie nowy rok rozpoczynali z dniem 1 ym kwietnia, wśród najweselszych zabaw.

Inni utrzymują, że żydzi, nie wierząc w Zmartwychwstanie Pańskie (Chrystus Pan d. 30 marca przybit na krzyżu, w d. 1-y kwietnia powstał z grobu), żołnierzy i wszystkich uczyli kłamać.

W Polsce od czasów dawnych w dniu tym rozsyłano listy ze zmyślnymi wiadomościami, lub tylko zawierające kartkę z napisem: „Prima Aprilis”, a także zwodzono się ustnie, był śmiech i radość powstawała z łatwowiernych.

Stąd przysłowie: „Na prima aprilis, nie wierz bo się omylisz”, lub „nie czytaj, bo się omylisz”.

W Częstochowie, jak wszędzie, już na kilka tygodni przed „Prima Aprilisem” w oknach sklepów materiałów piśmiennych wystawiano karty pocztowe z podległego rodzaju rysunkami i tanimi konceptami wierszowanymi. W tym roku „dowcipne” pocztówki nie cieszyły się zbytnim powodzeniem, prawdopodobnie czasy obecne tworzą inne nastroje.

Podziękowanie.

Za taskawy współudział w wystawieniu sztuki „Karykatyry” Sz. Paniom: J. Konównie, E. Sobierajównie, J. Szwarzenbergowej-Czerny, J. Szymkowiakowej, E. Turskiej, H. Wehrównie, M. Wierzbickiej, za sprzedaż programów paniom: J. Nassalskiej i L. Olszyńskiej, oraz wszystkim tym, którzy przyczynili się do uświetnienia naszego przedstawienia serdeczne podziękowanie składa Zarząd Częstochońskiego Koła Akademików.

W sprawie kasy pogrzebowej.

Przed wojną istniała w Częstochowie Kasa pogrzebowa, licząca dość poważną ilość członków, którzy od początku wojny nie są poinformowani o stanie interesów powyższej Kasy.

Sądźmy przeto, że zarząd Kasy, który znajduje się w Częstochowie, zajmie się zwołaniem ogólnego zebrania członków, które zadecyduje o dalszym losie tej instytucji.

Z wyborów.

Jak się dowiadujemy, Polska Partja Socjalistyczna wycofała się z bloku zawartego z Nar. Zw. Rob. i nie bierze czynnego udziału w wyborach VI kurji, o ile nie znajdzie taka okoliczność, że będzie mogła złożyć własną listę kandydatów.

Losy na loterji

Losy klasy III loterji klasowej nadeszły i są do nabycia w sklepie p. Pruszkowskiego. Sprzedaż odbywać się będzie do dnia 11 bm.

Odczyt Leo Belmonta w Częstochowie.

Ceniony i utalentowany publicysta, p. Leo Belmont z Warszawy wy-

głosi wkrótce niezmiernie zajmujący i aktualny odczyt p. t. „Carat i rewołucja w boju 100 let im.” Blizsze szczegóły niobawem podamy. Bilet już zamawiać można w księgarni p. F. Rolnickiego.

Kwietniowe zebranie Częstocho. Tow. Rolniczego.

We wtorek 8 bm o g. 3 po poł. w sali biblioteki parafjalnej św. Zygmunta odbędzie się miesięczne zebranie Częstochockiego Tow. Rolniczego.

Z kursów samokształcenia.

Kursy Samokształcenia z powodu ferji świątecznych będą zamknięte od 2 do 16 kwietnia, wobec czego wykład z fizyki we wtorek 3 b. m. zostaje odwołany.

Kto da więcej?

W administracji naszego „Gońca” jest do nabycia piękny, starej roboty złoty pierścionek upiększony kamieniami, za który dają rb. 16.

Pierścionek powyższy został ofiarowany na Tow. opieki nad bezdomnymi dziećmi.

Kto da więcej?

Przygoda częstochowanina.

Jeden z czytelników naszego pisma p. Z. B. jechał w nocny czas pamiętnej burzy śniegowej bryczką, zaprzęzoną w parę koni szosą z Bełchatowa do Piotrkowa, która to odległość wynosi 24 wiorsty.

W czasie olbrzymiej śnieżycy, śnieg dosłownie począł w drodze zasypywać bryczkę, wreszcie konie skręciły w rów głęboki, w którym znalazł się p. B. i woźnica.

Jeden z koni nie mogąc w żaden sposób wyciągnąć bryczki z zasypanej śnieżnej padli, wreszcie uczestnicy niemiłej przygody musieli udać się pieszo do zamierzonego celu, dokąd po 14 dopiero godzinach zdołali dotrzeć.

Z Deputacji Żywnościowej.

Miejska Deputacja Żywnościowa podaje do wiadomości, że od dnia 2 kwietnia br. ważne są niżej wymienione kupony karty żywnościowej, na mocy których nabywać można w sklepach detalicznych Deputacji następujące artykuły po wskazanych cenach i w wymienionych ilościach:

na święta kupon nr. 1 — 32 luty mąki pszennej za 25 fen.

na święta kupon nr. 2 — 16 lutów cukru—faryny za 28 fen.

kup. nr. 3 — 4 luty masła za 55 fenigów.

kup. nr. 4 — 4 luty kawy palonej za 80 fen.

kup. nr. 5 — 4 luty herbaty za mk. 1.50.

kup. nr. 6 — 8 lutów cykorji za 20 fen.

kup. nr. 7 — 4 luty sody za 5 f.

kup. nr. 8 — 8 lut. mydła twardego za mk. 1.40.

kup. nr. 9 — 8 lut. mydła szarego bronz i gat. za mk. 1.10.

kup. nr. 10 — 16 lutów proszku mydl. za 82 fen.

kup. nr. 11 — 8 lutów grochu za 27 fenigów.

Powyższe kupony ważne są aż do odwołania.

Oprócz tego nabywać można w sklepach Deputacji bez kartek następujące artykuły:

sól po 12 fen. za funt.

zapałki po 6 fen. za pudełko.

kawa ekonomiczna mk. 2 fen. 20 za funt.

cebula 64 fen. za funt.

ser śmietankowy mk. 4 za funt.

śmietanka Sygalina 75 fen. za pół butelki.

Mydełka toaletowe: A. K. różowe 34 fen. za pół kawałka, seledynowe 40 fen. za kawałek.

Teatr PARYSKI — W środę dnia 11-go Kwietnia o godz. 8-ej wieczor.

**JEDYNY
WIELKI KONCERT
BRONISŁAWA
HUBERMANA**

wszechświato wej sławy skrzypka wirtuoza

Program: Mendelssohn, Koncert skrzypcowy, E-moll. Bach J. S. Chaconne. Beethoven, Romanze G-dur. Chopin, Nokturn op. 27 № 2. Wieniawski, Capriccio Valse. Zarzycki Mazurek.

Bilety od 70 kop. do Rbl. 3.50 kop. oraz łozę po Rb. 10 w księgarni T. Rolnickiego, a w dzień koncertu w kasie teatru.

Ze świata.

Mór rybny w Dnieprze.

W Dnieprze zauważę się dał mór ryby, którego przyczyną jest ostra zima Gruba warstwa lodu wywołała w wodzie brak tlenu, niezbęd nego do życia ryb.

Nieżywe ryby wypływają masowo na powierzchnię wody w miejscach, obecnie niezamieszanych, które ludność łowi kosztami.

Zdaniem rybaków, Dniepr przez kilka lat nie będzie dostarczał ryb.

**Zapisujcie się na członków
Polskiej Macierzy Szkolnej.**

Rozrywki niedzielne.

Rozwiązanie szarad i zagadek z nr. 69

- 1) mak, rak, lak, 2) muszla, 3) fałszywe pieniądze, 4) kawa, 5) litera „p”, 6) pozostało „i”.

Największą ilość rozwiązań nadesłał:

J. Moslikówna, Lucjan R., Henryk S., T. Tadeusiak, S. Rydz, J. Lewandowska, Roza H., Maksym i Miriam, Pantera, Zawisza Czarny, Józef Turski, Działia, Z. Olesiński, W. Chadziński, Cyganka, M. Pawłowski, J. Piechocki, L. Majewski, Dzięciulus Zubr, St. Zmigrodzki, L. Harrison, „Pasek”, M. Szarotka, K. Zar, L. Pfranger, S. Kurkowski, W. Wiklig, Tomcio Paluch, St. Niemierko, J. Kuźmierski, M. B. Koryszewski, „Czarny Kruk”, Wł. Gębicki, M. Weber, W. Cygański, „Sep”, „Rozwiązalski”, „Warneńczyk”, S. Warka.

Szarady i zagadki.

1.

Pierwsze, drugie z drzewa ciosane po prostu, Są niezbędnymi przy stawianiu mostu

Trzecie z pierwszym się w formie uczy przedstawia Która gromadzi gości ale nie zabawia.

Drugie czwarte jest rzeką, co szumi wspaniale

Na północ niesie białe fale Wzyskto jest ziemia, której każdy szczerze

Mieści w sobie mnóstwo najświętszych pamiątek.

2.

Pierwsze się świadomością, rzeczy popisuje,

Drugie liczby rozkazuje.

Pierwsze z trzecim smutek budzi, Bo choć nakrywa rzeczy, nakrywa i ludzi.

Wszystko zaś skarby posiada olbrzymie I przypomina świętej Kingi imię.

3.

Wszak pierwsze, to wykrzyknik z trzech liter się składa Drugie wskazuje, lecz nie nie powiada.

A wszystko razem służy za mieszkanie, Zgadną co znaczy — nie trudne zadanie.

Trafne rozwiązania należy nadsyłać na pocztówkach do skrzynki redakcji „Gońca” ul. Panny Marii 18.

Konkurs na szaradę.

Celem umieszczania szarad, nadesłanych przez czytelników, ogłaszamy konkurs na wielką szaradę napisaną wierszem, która umieszczoną będzie w numerze wielkanocnym naszego „Gońca”. — 8 nagrody w postaci cennych książek.

Za nadesłanie największej liczby rozwiązań wyznacza się nagrody drogą losowania. W dziale „Rozrywek niedzielnych” umieszczać będziemy również wszelkie szarady, zagadki, logogryfy itp. nadsyłane nam przez czytelników.

Nagrodę I — „Poci Legionści” — otrzymał p. J. Lewandowska, II ga — „Ma zepa” — Słowaackiego — p. Z. Oleśński.

Nagrody odebrać można w kanczarskiej Administracji „Gońca” w Częst.

Kartofle i marchew.

Nadeszła niewielka ilość kartofli w poniedziałek dn. 2 Kwietnia wydawane będą w składach przy fabryce Peltzer kartofle wszystkim tym, którzy posiadają wykupione kwity, a kartofli jeszcze nie otrzymali.

Również w Poniedziałek 2 Kwietnia sprzedawane będą w Biurach Okręgowych kwity na kartofle na pozostałe litery

T. A. U. B. Z.

i na te same litery kwity na marchew w ilości: 6 funtów na osobę za 60 fenigów

Kartofle i Marchew wydane będą w składach przy fabryce Peltzer na mocy wykupionych kwitów i kartek zielonych C-D serji XI-ej

Ofiary:

Na święcone dla legionistów Działach rb. 5. kwit 188 Zagórski rb. 1 kwit 189. na Biednych uzn. red. Rozalja Kone rb. 8 kw. 187 dla Tęczyńskiej Hoffman Aleksander rb. 8 kwit 110.

WOJNA!

Wojna, wojna
W ofiary wojna,
Szerząc nieszczęście rozmiary
Bez końca i miary!!
Cóż pomogą nam kłania
Ustawienie narzekania!
Daremnne lamenta!
Oto nadchodzą święta
Choć nie stać na wybryki
W zastój wciągnę fabryki
Jednak oprócz oleba,
Czegoś więcej nam potrzeba.
Więć Czełgodni klienti
Miejcie w swej pamięci
W dobrym swym użytku
Skład apteczny w Starym Rynku
Przy zakupach z miasta
Dodatki do ciasta
Różne do tych ingrediencje
Wanilie szafran, oleki i esencje,
A dla humoru wesołego pobudki
Aromatyczne pastylki do wódki.
Dorocznym zaś wyczejajem
Tradycyjnym obyczajem
Do Szmigusa lub dyngusa
Wody kolońskie kwiatowe
Perfumy na luty, wybór suty,
W wielkim wyborze gotowe
Gdy Stanowni Konsumenci
Nacoenie się przekonacie
O doboru towaru szawartości
I w swej łaskawej ocenie
Tychże odpowiedniej wartości,
Będziecie w swej chęci
Nie tylko oszczędzić się fatygować
Lecz i innym protegować
Towar po możebnie względnej cenie,
O co prosil i podziękuję za łaskawę zaszczyconie.
Aleksander Hoffman.

Oszczędność w życiu niezbędność

Ze wzbudzącym powabem
Można być obserwatorem
Czyszcząc ubranie planowabem,
A obuwie konserwatorem,
Więć zaona Publiczności,
Miejcie się na baczności!
Lubiego towaru się strzeżcie
I zlych past nie bierzcie
Bo będą narzekania
Na obuwia pekania.
Tylko woskowa prawdziwa
I tylko woskowa prawdziwa
Pasta robi dziwa:
Niet ylko obuże utrwała
I długi czas chodźć pozwala,
Lecz w swej dobrej jakości
Z polskiem lustrzanym
Nadaje też miękkości
Wyrobom skórzany
Tylko taka pasta
Ze składu Aleksandra Hoffmana
Na Starym Rynku otrzymana
Jest wyborowa i basta.

Zakład Leoziozy
D-ra J. KMITY
Warszawa, Nowowiejska 8.
Choroby gardła, nosa i uszów.

**DOKTOR MEDYCYNY
Paweł Broniatowski**
w CZESTOCHOWIE
ul. Panny Marii № 21.
Choroby skórne i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu.

Sprzedam lustro, szafę, łozko, krzesła, i gramofon z płytami w dobrym stanie ul. Panny Marii 19 wejście z bramy 203—

Reperacje przeróbki gramofonów i t. p. Wypożyczenie patefonów i płyt na święta, oraz film do kinematografów „Kok” specjalny składnia. Panny Marii Nr. 19 202—

Nauczycielka muzyki, poszukuje lekcyj na wsi, za utrzymanie Oferty proszę składać w Redakcji Gońca Częst. dla A. G. 105—

Do sprzedania dom i plac na dobrych warunkach i 4 włoki siemi w tem stawy sarybione Biuro Pośrednictwa, Teatralna Nr. 11 róg ul. Alei Częstochowie. 065—

Uczni słabych poprawi przez ferie rutynowany nauczyciel 3 rub. Teatralna 46-14 01—

Ofiarę wynalazcu wojennej opłynie na dronianej podosiewie trwałe i legonkie wyrób własny, Stradomska Nr. 24 Bąbczyński 107—

Szereg potrzebny do domu Nr. 27 przy ul. Panny Marii 198—
Potrzebny do kupna Dom i plac Biuro Pośrednictwa Nr. 11 róg Alei w Częstochowie

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

Program od soboty 31 Marca do środy 4 Kwietnia 1917 r. włącznie.

Indyjski szal

Niebawale interesujący dramat życiowy w 4-oh wielkich aktach w Roli głównej piękna i smakomita artystka **Erna Morena** Obraz ten cieszył się w Warszawie ogromnym powodzeniem

Podróż brzegami M... (zdjęcie z natury.)

Nad Program:

Porcelanowa figurka Arcywsesła farsa w 2-oh częściach.

Uwaga: Uosnowie w uniformach będą mieli sprzedawane bilety za okazaniem pozwolenia od Dyrekcji Szkół.

Anons. Z powodu świąt Wielkanocnych teatr od 5 do 7 Kwietnia czynnym nie będzie Zmiana świątecznego programu w niedzielę 8 Kwietnia r. b.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od soboty 31 Marca do środy 4 Kwietnia.

Ostatni program przedświąteczny

Walka tytanów

Najnowszy dramat sensacyjny w 4-oh wielkich aktach. W roli głównej słynny artysta: **Erich Kaiser Titz.**

Miłość i moda Wyborna komedia w 2-oh aktach.

Na scenie:

Czuła struna

Operetka w 1-ym akcie przez Clairville Thiboust.

UWAGA: W czwartek 5, piątek 6 i sobotę 7 Kwietnia przedstawień nie będzie.

ZAKŁAD KAPIELOWO-ZDROJOWY CIECHOCINEK.

Kąpiele solankowe, błotne, kwaso-węglowe, elektryczne i inhalatorjum.

Świetne skutki lecznicze. Najtańsze utrzymanie.

Sezon wstępny od 1-go maja do 1-go czerwca. Sezon główny od 1-go czerwca do 1-go października.

Cesarski Zarząd Kąpielowy.

Dla przeprowadzenia kuracji domowej poleca się żyzlam, ług, wodę mineralną, wodę stołową.

Przedstawicielstwo posiada **A. Szmolka, Warszawa, Marszałkowska 149.**

Częstochowskie T-wo Pożycz-Oszczędn.

Na zasadzie par. 94-go p. G. Ustawy Rada Częst. T-wo Poż.-Oszcz. wzywa niniejszem wszystkich członków Towarzystwa

Na Ogólne Zebranie Nadzwyczajne

celem wyboru 100 tu reprezentantów i ich zastępców Zebranie odbędzie się w Sali „Ogniska Robotniczego” Krakowska Nr. 13, w niedzielę dnia 1-go kwietnia 1917 r. o godz. 1-ej po południu. W razie nieprzybycia w tym terminie wymaganej ilości członków, zebranie ostateczne, prawomocne bez względu na ilość przybyłych, odbędzie się także dnia 15-go kwietnia również o godzinie 1-ej.

Przy wejściu na zebranie należy przedstawić legitymację członka.

Częstochowa, dnia 13-go Marca 1917 roku.

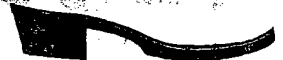
R A D A.

Skład Apteczny

prowizora farmacji **Z. OKŁOWSKIEGO**

dawniej Senior i Ska ul. Panny Marji Nr. 29.

Poleca w wielkim wyborze: Perfumierję krajową i za graniczną, kosmetyki, mydła, toaletowe, środki patentowane, opatrunkowe, wody mineralne sztuczne i naturalne.

Krawiecka pracownia garderoby męskiej
W. Małczyńskiegow Częstochowie, ul. Panny Maryi Nr. 50.
Poleca Sz. Panom swój skład gotowych ubrań, jako to: Palta, garnitury marynarkowe spodnie Specjalny dział ubrań uczniowskich dla wszystkich szkół i klas. Na czas!!! Pracownia uskuteczni wszystkie przeróbki, reperacje, czyści i odświeża wszelką garderobę szybko i po umiar. cenach.

Polecam Podeszwy drewniane ulepszone

ulica Teatralna Nr. 26.

Kott.

„MUCHY”

najlepiej prenumerować wprost z Redakcją, Warszawska, Hoża 36.

Kwartalnie 2 rb. wraz z przesyłką. Wielkanocne „MUCHY” b. wesole.

Z okazji zbliżających się świąt Ceny na fotografie znizone do każdego tuzina pocztówek dodaje bezpłatnie jedną fotografię gabinetową kolorowaną i kliszę. Zakład fotograficzny B. Wollenberg ul. Panny Marji Nr. 40. 061--

Nowości Podwiązki patentowane D. R. S. M. przez zarząd Ces.-Niem. Obratzen, na Niemcy i Królestwo Polskie, są nie ub porażające do gumy dzisiejszej, która zaraz ulega zapościu. Wynalazek ten jest bardzo praktyczny, gdyż podwiązka jest elastyczna, a przeto nigdy się nie wyślaga. Nabywać można w lepszych sklepach galanterijnych. Hurtowa sprzedaż w fabryce u **S. SZAJI** ul. P. Marji Nr. 39.Naczynia kuchenne
wyroby blaszanne towary
żelaznepoleca **W. Nowicki**dawniej **W. Stajewski** ul. P. Maryi 39.

Odzia i przez święta Wielkanocne ceny na portrety oraz na wszelkie inne fotografie znizone. Oprócz tego dodaje jako premjum święte i bezpłatnie do każdego tuzina pocztówek jedną fotografię gabinetową ozdobną i kliszę. Pierwszorzędny Zakład Artystyczno-fotograficzny pod firm. „Apollo” ul. Panny Marji Nr. 22. 062--

Szafę biblioteczną w dobrym stanie kupię Oferty w „Gościu” sub. Biblioteka 192--

Cebula do sprzedania ul. Humbertowska Nr. 10 u ogrodnika 194--

Ogłoszenie.

Po porozumieniu się rodziny ś. p. Stefana Gębki i skiego z wierzycielami i na zasadzie tegoż będą sprzedawane przez licytacje massy i znizy do wyrobu kłodek prasy bębny szlifierne i. t. p. usządzenia ślusarskie i motor naftowy. Sprzedaż odbędzie się we wtorek 3 Kwietnia r. b. ul. Wąsawska Nr. 35. 198--

Sprzedam fortepian w nowym stanie ul. Szkoła 8a, mieszkanie Wolfego. 176--

Sprzedam morgę ziemi na Parkitce. Wia Wieluński, Rynek Nr. 46. 180--

Redaktor wydawca **P. D. Wilkoszewski.**

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gość” Częstochowski.